

ฉบับที่ 6/2565

**เรื่อง ธปท. เปิดรับฟังความคิดเห็นต่อแนวนโยบายภูมิทัศน์ใหม่ภาคการเงินไทย
เพื่อเศรษฐกิจดิจิทัลและการเติบโตอย่างยั่งยืน**

กระแสการเปลี่ยนแปลงของโลก ทั้งเรื่องดิจิทัลและความยั่งยืนโดยเฉพาะด้านสิ่งแวดล้อม เกิดขึ้นเร็วและรุนแรงขึ้น ส่งผลต่อทุกภาคส่วนรวมถึงภาคการเงินด้วย ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) ตระหนักถึงความสำคัญของกระแสการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ที่จะเป็นทั้งโอกาสในการพัฒนาบริการทางการเงิน และความเสี่งที่กระทบเสถียรภาพระบบการเงิน รวมทั้งอาจซ้ำเติมปัญหาความเหลื่อมล้ำให้รุนแรงขึ้นได้ หากผู้ที่เกี่ยวข้องไม่สามารถปรับตัวรองรับกับการเปลี่ยนแปลงได้อย่างทันการณ์

เพื่อเตรียมความพร้อมรองรับการเปลี่ยนแปลง ธปท. จึงได้จัดทำแนวนโยบายภูมิทัศน์ใหม่ภาคการเงินไทยเพื่อเศรษฐกิจดิจิทัลและการเติบโตอย่างยั่งยืน (consultation paper) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสื่อสารหลักการและทิศทางที่ ธปท. อยากเห็นบนพื้นฐานของความสมดุลระหว่างการสนับสนุนนวัตกรรมกับการบริหารความเสี่ยงได้อย่างเหมาะสม รวมทั้งให้มีความยืดหยุ่นเพื่อให้สามารถปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่อาจเปลี่ยนแปลงเร็ว โดยเปิดรับฟังความคิดเห็นจากทุกภาคส่วนเพื่อให้ทิศทางและแนวนโยบายการปรับภูมิทัศน์ภาคการเงินไทยตอ้โจทย์ความต้องการของแต่ละภาคส่วนได้เหมาะสมและเป็นรูปธรรม

ทั้งนี้ ธปท. มุ่งหวังให้ภาคการเงิน (1) ใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาวัตกรรมและบริการทางการเงินที่ตอ้โจทย์ความต้องการของผู้ใช้บริการอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม มีการแข่งขันอย่างเท่าเทียม (2) สนับสนุนให้ภาคธุรกิจและครัวเรือนปรับตัวเข้าสู่เศรษฐกิจการเงินดิจิทัลและรับมือกับความเสี่งด้านสิ่งแวดล้อมได้อย่างยั่งยืน และ (3) สามารถรับมือกับความเสี่งสำคัญและความเสี่งรูปแบบใหม่ ๆ ได้อย่างเท่าทัน ไม่ส่งผลกระทบต่อไปยังระบบเศรษฐกิจการเงินและผู้บริโภคในวงกว้าง ภายใต้การกำกับดูแลของ ธปท. ที่ยืดหยุ่นขึ้นและไม่สร้างภาระแก่ผู้ให้บริการทางการเงินมากเกินไป โดยมีทิศทางสำคัญ 3 ด้าน ประกอบด้วย

1. การเปิดโอกาสให้ภาคการเงินใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีและข้อมูล ภายใต้หลักการ 3 Open ได้แก่ (1) เปิดให้แข่งขัน (Open Competition) โดยเปิดให้มีธนาคารที่ให้บริการในรูปแบบใหม่บนช่องทางดิจิทัล (virtual bank) และขยายขอบเขตหรือเพิ่มความยืดหยุ่นให้ผู้เล่นเดิม (2) เปิดให้ผู้เล่นต่าง ๆ เข้าถึงโครงสร้างพื้นฐาน (Open Infrastructure) ได้อย่างเท่าเทียมมากขึ้น เช่น ระบบการชำระเงิน การใช้สกุลเงินดิจิทัลสำหรับประชาชนที่ออกโดยธนาคารกลาง (Retail CBDC) และกลไกการค้ำประกันความเสี่ยงที่รองรับความต้องการเงินทุนหลากหลายรูปแบบ และ (3) เปิดให้มีการใช้ประโยชน์จากข้อมูล (Open Data) โดยจะผลักดันให้มีกลไกที่ผู้ให้บริการสามารถส่งข้อมูลของตนที่อยู่กับผู้ใช้บริการแต่ละแห่งไปยังผู้ให้บริการรายอื่นได้สะดวกมากขึ้นเป็นลำดับภายใต้นโยบาย

open banking และการเชื่อมต่อฐานข้อมูลของภาคการเงินกับแหล่งอื่นเพื่อประโยชน์ในการวิเคราะห์ และพัฒนาบริการทางการเงิน

2. การเปลี่ยนผ่านสู่โลกใหม่ได้อย่างยั่งยืน โดย (1) ให้ภาคการเงินประเมินความเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อมในการดำเนินธุรกิจอย่างจริงจัง และสนับสนุนการปรับตัวของภาคธุรกิจในช่วงเปลี่ยนผ่าน โดยไม่ให้ส่งผลกระทบต่อเชิงลบในวงกว้าง และ (2) ช่วยให้ภาคครัวเรือนสามารถอยู่รอดและปรับตัวในโลกใหม่ได้ ด้วยการยกระดับการส่งเสริมทักษะด้านการเงินดิจิทัล ควบคู่ไปกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาหนี้สิน เช่น กำกับดูแลการปล่อยสินเชื่อรายย่อยให้เหมาะสมกับความสามารถในการชำระหนี้ของลูกค้าเพื่อป้องกันการก่อหนี้เกินตัว และผลักดันกลไกแก้หนี้อย่างครบวงจรสำหรับคนที่มีหนี้สินล้นพ้นตัว

3. การกำกับดูแลอย่างยืดหยุ่นและเท่าทันความเสี่ยงรูปแบบใหม่ โดยคำนึงถึงสมดุลระหว่างบทบาทของ ธปท. ในการส่งเสริมนวัตกรรมและการกำกับดูแลความเสี่ยงที่จะส่งผลกระทบต่อเสถียรภาพระบบเศรษฐกิจการเงิน ผ่าน (1) การกำกับดูแลผู้ให้บริการตามลักษณะความเสี่ยงและความซับซ้อนของบริการทางการเงิน (2) การทบทวนเกณฑ์ไม่ให้เป็นอุปสรรคและสร้างภาระต้นทุนที่เกินจำเป็นแก่ผู้ให้บริการ และ (3) การกำกับดูแลผู้ให้บริการให้เท่าทันความเสี่ยงใหม่ที่สำคัญ เช่น ความเสี่ยงจากการนำเทคโนโลยีมาใช้ในภาคการเงิน และการกำกับดูแล non-bank ที่มีบทบาทมากขึ้น

ธปท. หวังว่าการปรับภูมิทัศน์ภาคการเงินตามทิศทางข้างต้น จะทำให้ภาคการเงินสามารถใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีในการพัฒนาบริการทางการเงิน บริหารความเสี่ยงได้อย่างเท่าทัน และรับมือกับสิ่งไม่คาดคิดรวมถึงผลกระทบจากความเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อมได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะส่งผลให้ผู้ใช้บริการทางการเงินสามารถได้รับบริการที่ตอบโจทย์ และได้รับความคุ้มครองอย่างเป็นธรรม ภาคครัวเรือนมีความรู้และพร้อมปรับตัวเข้าสู่โลกดิจิทัล เข้าถึงบริการทางการเงินได้อย่างเหมาะสม ไม่ก่อหนี้เกินตัว ขณะที่กลุ่มที่มีหนี้สินล้นพ้นตัวได้รับการแก้ไขปัญหาและไปต่อได้ ส่วนภาคธุรกิจมีแรงจูงใจและได้รับเงินทุนเพียงพอเพื่อปรับตัวไปสู่เศรษฐกิจดิจิทัลและเศรษฐกิจที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมได้อย่างราบรื่น

ทั้งนี้ เพื่อให้ทิศทางและแนวนโยบายตอบโจทย์ความต้องการของแต่ละภาคส่วนได้อย่างเหมาะสมและเป็นรูปธรรม ธปท. จึงขอรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากสาธารณชน ตั้งแต่วันที่ 1-28 กุมภาพันธ์ 2565 ผ่านทางเว็บไซต์ www.bot.or.th/landscape หรืออีเมล finlandscape@bot.or.th โดย ธปท. จะสรุปประเด็นความเห็นและข้อเสนอแนะเพื่อนำไปปรับปรุงแนวนโยบายการปรับภูมิทัศน์ภาคการเงินไทยต่อไป

ธนาคารแห่งประเทศไทย

1 กุมภาพันธ์ 2565

ข้อมูลเพิ่มเติม: ทีม Financial Landscape
โทรศัพท์ 0 2283 6684 / 0 2283 5865
E-mail: finlandscape@bot.or.th